

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület 2025. évi eseménytára

Alább az EME központi, szakosztályi és fiókegyesületi rendezvényeit, illetve a más intézményekkel közösen szervezett eseményeket mutatjuk be időrendi sorrendben.

2025. január 17-én az MTA HTMKNP Források és adattárak Erdély középkori és kora újkori történetéhez c. alprogram keretében *Kisállami diplomácia: az Erdélyi Fejedelemség és az Oszmán Birodalom más vazallusai* előadás-sorozatra került sor, melynek meghívottjai Kármán Gábor (előadásának címe: Kisállami diplomácia az Oszmán Birodalom és a keresztény Európa közötti kora újkori határvidéken), Cziráki Zsuzsanna (előadásának címe: Az erdélyi szász diplomácia szintjei a 16–17. században), Hámori Nagy Zsuzsanna (előadásának címe: Erdélyi–francia diplomáciai kapcsolatok a kora újkorban), valamint Szalai Ágnes (előadásának címe: A „Kemény-párt” utolsó esélye: erdélyi–Habsburg diplomáciai tárgyalások 1662-ben) voltak.¹

Január 21-én az MTA Könyvtár és Információs Központ szervezésében az EME 2024-es kiadványainak és a 150 éves Erdélyi Múzeum digitalizálásának bemutatójára került sor.² Az Erdélyi Múzeum-Egyesület 2024-es kiadványait Biró Annamária felelős kiadó ismertette. A 150 éves *Erdélyi Múzeum* folyóirat legújabb számait Varga P. Ildikó főszerkesztő mutatta be. Az *Erdélyi Múzeum* digitalizált változatát és történetét Bitay Enikő, az EME elnöke ismertette. Köszöntőt mondott Monok István, az MTA Könyvtár és Információs Központ főigazgatója.

Január 23-án szervezte meg a Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály 2025. évi közgyűlését, mely során megtörtént a 2024-es kiértékelése, a 2025. évi munkaterv elfogadása és a választmány mandátumának a megújítása.³

Január 28-án az Erdélyi Múzeum-Egyesület Műszaki Tudományok Szakosztálya szervezésében bemutatásra került Egyed-Faluvégi Erzsébet, Tolvaly-Rosca Ferenc és Hollanda Dénes: *Forgácsolás és szerszámgépeken generált felületek alapjai* című kötete. A kötetet bemutatta Máté Márton, a szakosztály alelnöke.⁴ Ugyanaznap 17 órától kerül sor az EME Műszaki Tudományok Szakosztály 2025. évi közgyűlésére.

Január 28-án sor került az EME Műszaki Tudományok Szakosztálya 2024. évi közgyűlésére. A közgyűlésén megtörtént a szakosztály 2024. évi tevékenységének bemutatása, a szakosztályi választmány tisztújítása, a szakosztály 2025. évi tervének összeállítása (kutatás, könyvkiadás, rendezvények) és a szakosztály gondozásában megjelent 2024. évi könyvek, folyóiratok rövid bemutatása.⁵

¹ <https://eme.ro/esemeny/kisallami-diplomacia-az-erdelyi-fejedelemség-es-az-oszman-birodalom-mas-vazallusai>

² <https://eme.ro/esemeny/az-eme-2024-es-ev-kiadvanyainak-es-a-150-éves-erdelyi-muzeum-digitalizalasanak-bemutatoja>

³ <https://eme.ro/esemeny/bolcseszeti-nyelv-es-tortenettudomanyi-szakosztaly-2025-évi-kozgyulese>

⁴ <https://eme.ro/esemeny/konyvbemutato-egyed-faluvegi-erzsebet-tolvaly-rosca-ferenc-es-hollanda-denes-forgacsolas-es>

⁵ <https://www.eme.ro/esemeny/az-eme-muszaki-tudomanyok-szakosztaly-2025-évi-kozgyulese>

Január 30-án az EME Természettudományi Szakosztálya megtartotta 2025. évi közgyűlését. A közgyűlés során megtörtént a 2024. évi szakmai tevékenység bemutatása és a 2025. évi tudományosmunkaterv-javaslat és a költségvetési terv ismertetése.⁶

Február 13-án az Erdélyi Múzeum-Egyesület és a Sapientia EMTE közös szervezésében a Sapientia EMTE Kolozsvári Karának dísztermében (Hunyadi Mátyás terem) bemutatásra került Miholcsa Gyula *Bolyai Farkas* című filmje. Az esemény Bolyai Farkas születésének 250. évfordulója alkalmából került megrendezésre, és nyilvános vetítés formájában várta az érdeklődőket. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület megbízásából, az Erdélyi magyar akadémikusok arcképcsarnoka projekt keretében készült. A Kolozsvári rádióban is elhangzott interjú ezzel kapcsolatban: <https://www.kolozsvariradio.ro/2025/02/17/dokumentumfilm-egy-250-eve-szulett-erdelyi-langelme-hagyatekarol/>

Február 18-án a Jog-, Közgazdaság-, és Társadalomtudományi Szakosztály 2025. évi közgyűlését tartotta. A közgyűlésen bemutatásra került a szakosztály 2024. évi tevékenysége, a 2025. évi munkatervjavaslat és költségvetési terv bemutatása, valamint a választmányi tagok mandátumának megújítása.⁷

Február 21-én a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karának Kertész-mérnöki Tanszéke, a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete, az EME Agrártudományi Szakosztály és a Visit Maros közreműködésével metszési bemutatót szervezett *Gyümölcsfák tél végi fenntartó metszése* címmel, mely során a termőkorú metszés alapvető módszereinek ismertetésére és bemutatására, valamint az aktuális növényvédelmi tevékenységek felhívására került sor.⁸

Február 26-án az EME Bölcsészeti- Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya és a BBTE, BTK Irodalomtudományi Intézete szervezésében Török Zsuzsa (HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont) „*[É]n nem teszek úgy mint sok más divatlap szerkesztő.*” *Nők az irodalmi piacon a 19. század közepén* címen tartott előadást, melynek középpontjában a női lapszerkesztők álltak. Öt esettanulmányon keresztül vázolta a lapszerkesztőnők első generációjának munkáját, helyzetét, lehetőségeit, és nem utolsósorban rámutatott arra, hogy az 1860-as évek reformjai hogyan hatottak erre a szférára.⁹

Február 27-én az EME Természettudományi Szakosztálya havi előadására került sor, amelynek a meghívottja dr. Szakács Sándor geológus volt, előadásának címe *Előrejelezhető-e a földrengések? Pro és kontra.*¹⁰ A rendezvényt az érdeklődők online is követhették a megadott Google Meet linken keresztül. Az előadás során a résztvevők lehetőséget kaptak arra, hogy kérdéseikkel és hozzászólásaikkal aktívan bekapcsolódjanak a témáról folytatott tudományos párbeszédbe. Az esemény nagy érdeklődés mellett zajlott, és hozzájárult a természettudományos ismeretek szélesebb körű terjesztéséhez.

⁶ <https://eme.ro/esemeny/eme-termeszettudomanyi-szakosztaly-2025-evi-kozgyulese>

⁷ <https://eme.ro/esemeny/az-eme-jog-kozgazdasag-es-tarsadalomtudomanyi-szakosztaly-2025-evi-kozgyulese>

⁸ <https://eme.ro/esemeny/gyumolcsfak-telvegi-fenntarto-metszese-bemutato-2025>

⁹ https://eme.ro/esemeny/en-nem-teszek-ugy-mint-sok-mas-divatlap-szerkeszto-nok-az-irodalmi-piacon-a-19-szazad#field_eventreport

¹⁰ <https://eme.ro/esemeny/elorejelezhetok-e-a-foldrengesek-pro-es-kontra>

Március 11-én az Erdélyi Múzeum-Egyesület székházában került sor Nagy Borbála *A huszadik század csigahéjban* című kötetének bemutatójára.¹¹ Az eseményt az EME Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya, a Kriterion Könyvkiadó és a Kolozsvár Társaság közösen szervezte. A könyv Gaal György bevezető jegyzeteivel a Kriterion Könyvkiadó gondozásában jelent meg 2024-ben, és egy izgalmas történeti és személyes visszatekintés a 20. századra. A kötet bemutatására Egyed Emese irodalomtörténész, Gaal György (a kötet gondozója) és Teodorescu Nagy Réka, a szerző lánya részvételével került sor. Az eseményt H. Szabó Gyula, a Kriterion Könyvkiadó igazgatója moderálta. A beszélgetés során a résztvevők a könyv születéséről, annak történeti és személyes jelentőségéről, valamint a 20. századi erdélyi történelem és kultúra lenyomatairól osztották meg gondolataikat.

Március 20–21. között immár harmincadik alkalommal került megrendezésre a Fiatal Műszakiak Tudományos Ülésszaka, amelyet az Erdélyi Múzeum-Egyesület Műszaki Tudományok Szakosztálya, a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kara és az Óbudai Egyetem Bánki Donát Gépész- és Biztonságtechnikai Mérnöki Kara közösen szervezett.¹² A jubileumi esemény fővédnöke Kollár László Péter akadémikus, az MTA főtitkára volt. A rendezvény célja, hogy a Kárpát-medence fiatal műszaki szakemberei számára egy tudományos fórumot biztosítson, ahol bemutatathatják kutatásaikat és eredményeiket. Idén 134 szerző 60 tanulmánya járult hozzá a műszaki tudományok fejlődéséhez.

A nyitóünnepség **március 20-án** 9:00 órakor vette kezdetét a Sapientia EMTE Kolozsvári Karának Hunyadi Mátyás dísztermében, ahol rangos plenáris előadások hangzottak el. Imre Sándor akadémikus, az MTA Műszaki Tudományok Osztályának elnöke, Györök György egyetemi tanár, az Óbudai Egyetem Alba Regia Karának dékánja, Major Zoltán professzor (Johannes Kepler Egyetem, Linz) és Nagy-György Tamás professzor (Temesvári Műszaki Egyetem) osztották meg legújabb kutatási eredményeiket. A plenáris előadásokat követően sor került a kiemelkedő fiatal kutatók díjazására, átadásra került a Gyenge Csaba-emlékdíj, a Maros Dezső-díj és a Fides et Vocatio kitüntetések.

Délután 15:00 órától az EME és a Sapientia EMTE épületeiben párhuzamosan hat szekcióban 56 előadás hangzott el, melyek a műszaki tudományok széles spektrumát ölelték fel: anyagtudomány és anyagtechnológia, gépészet- és gyártástudomány, biztonság tudomány, alkalmazott informatika és villamosság tan, környezetvédelem, technikatörténet és építészet.

A kétnapos konferencia sikeresen hozzájárult a fiatal műszaki kutatók szakmai fejlődéséhez, elősegítve a tudományos eszmecserét és az innovatív kutatási eredmények bemutatását.

Március 21-én az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya és a Jakó Zsigmond Kutatóintézet szervezte meg Balogh Balázs és Fülemlé Ágnes: *Történeti idő és jelenlét Kalotaszegen. Fejezetek egy emblemikus néprajzi táj jelképpé válásának történeti, társadalmi folyamatairól* című kötet bemutatóját.¹³ A kötetet Tötszegi Tekla néprajzkutató, az Erdélyi Néprajzi Múzeum igazgatója ismertette.

¹¹ <https://eme.ro/esemeny/nagy-borbala-a-huszadik-szazad-csigahajban-oneletrajzi-jegyzetek-konyvbemutato>

¹² <https://eme.ro/esemeny/xxx-jubileumi-fiatal-muszakiak-tudomanyos-ulesszaka>

¹³ <https://eme.ro/esemeny/balogh-balazs-es-fulemlé-agnes-torteneti-ido-es-jelenlet-kalotaszegen-fejezetek-egy>

Március 27-én, csütörtökön 17 órától került sor az Erdélyi Múzeum-Egyesület Természettudományi Szakosztályának havi előadóülésére, amelyet az EME székházának előadótermében, valamint online formában is követhettek az érdeklődők.¹⁴ Az ülés meghívott előadója Dr. Macalik Kunigunda volt, aki *Alkalmazott botanika, avagy vadon termő ehető növényeink és felhasználásuk* címmel tartott előadást. A prezentáció középpontjában a vadon élő növények táplálkozási célú gyűjtése és felhasználása állt. Az előadó ismertette, milyen ismeretek szükségesek az ehető növények biztonságos gyűjtéséhez, és milyen előnyökkel jár fogyasztásuk.

A résztvevők megismerhették a hazai vadon termő növényeket, valamint azok fogyasztható részeit. Az előadás külön kitért a Kárpát-medence hagyományos növényhasználatára, amely egyes esetekben inségeledelként szolgált, de mára a nemzetközi gasztronómia elemeivel ötvözve újra felfedezésre kerül. A hallgatóság gyakorlati felhasználási ötleteket is kapott, inspirációt merítve a természet adta lehetőségek kreatív kiaknázásához.

Az esemény nagy érdeklődés mellett zajlott, mind az EME székházában, mind az online térben. Az előadás végén a résztvevők kérdéseket tehettek fel, amelyek révén még mélyebb betekintést nyerhettek a vadon termő növények táplálkozásban betöltött szerepébe.

Március 28–29-én Székelyudvarhely adott otthont a XXXI. csaláadorvosi konferenciának, amelyet az Erdélyi Múzeum Egyesület Orvostudományi és Gyógyszerészeti Szakosztálya, a Magyar Egészségügyi Társaság, a Hargita Megyei Orvosi Kamara és a Pápai Páriz Ferenc Alapítvány szervezett.¹⁵ A rangos szakmai eseményt a Román Orvosi Kamara 10 kreditponttal akkreditálta, ami jelzi annak magas színvonalát és szakmai jelentőségét.

A konferencia célja az volt, hogy a csaláadorvosok és más egészségügyi szakemberek számára friss tudományos ismereteket biztosítson az alapellátásban kiemelkedő fontosságú témákról. A kétnapos rendezvényen neves hazai és nemzetközi előadók osztották meg tapasztalataikat és kutatási eredményeiket.

A konferencia tudományos programja a csaláadorvoslás számos aktuális kérdését ölelte fel, többek között: méhnyakrákszűrés és precancerosus elváltozások kezelése; a nukleáris medicina szerepe az alapellátásban; a leggyakoribb neurológiai panaszok háziiorvosi gyakorlatban; újdonságok a gasztroenterológiában; időskori hipertónia és lipidanyagcsere-zavarok kezelése; a digitális világ hatása a gyermekek egészségére.

A plenáris előadások mellett interaktív szekciók és kerekasztal-beszélgetések is helyet kaptak, ahol a résztvevők kérdéseket tehettek fel, és megoszthatták saját tapasztalataikat.

Ünnepi hangulatban zajlott az Erdélyi Múzeum-Egyesület (EME) éves közgyűlése **2025. március 29-én**, a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet dísztermében.¹⁶ „Százhatvanöt évvel ezelőtt az Erdélyi Múzeum-Egyesület azzal a céllal jött létre, hogy megszervezze és

¹⁴ <https://eme.ro/esemeny/macalik-kunigunda-alkalmazott-botanika-avagy-vadon-termo-eheto-novenyeink-es-felhasznalasuk>

¹⁵ <https://eme.ro/esemeny/xxxi-csaladorvosi-tovabbkepzo-konferencia>

¹⁶ <https://eme.ro/esemeny/2025-evi-eme-kozgyules>

előmozdítsa az erdélyi magyar tudományos életet. Ha igaz, hogy a nemzet a nyelvében él, akkor fejlődésének záloga a magyar nyelven művelt tudomány” – emelte ki a 35. alkalommal összehívott közgyűlést megnyitóbeszédében Bitay Enikő, az EME elnöke. Hangsúlyozta, az egyesület ma is ezt a szellemiséget követi: őrzi, gazdagítja és továbbadja az erdélyi magyar tudományosság örökségét, nyitott a jelenkor új ismereteire, és aktív alakítója kíván lenni a jövő fejlődésének. Bitay Enikő rámutatott: az EME működtetése napjainkban is komoly kihívást jelent. Nemcsak a szerteágazó tevékenységek összehangolása és az ezekhez szükséges emberi és anyagi erőforrások biztosítása igényel folyamatos odafigyelést, hanem az is, hogy e sokrétű munkát méltó módon láthatóvá tudják tenni. Felhívta a figyelmet arra, hogy a közgyűlés valamennyi dokumentumát közzétették, ezekben érzékeltetik azt a szellemi és gyakorlati teljesítményt, amely az EME mögött áll. Kiemelte, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) az EME legfontosabb partnerintézménye, 2023-ban indított nemzeti programjával jelentős lendületet adott az EME tudományos törekvései kibontakozásának.

A közgyűlést követően ünnepélyesen átadták a kitüntetések, amelyekkel az EME, illetve partnerszervezete, a Gróf Mikó Imre Alapítvány az erdélyi magyar tudományosság színvonalának emelését szolgáló munkákat, tudományos és tudományszervezői tevékenységet honorálják. A Gróf Mikó Imre-díjat idén Both Noémi Zsuzsanna muzeológus kapta meg.¹⁷ A közgyűlés – kiemelt szakmai és társadalmi elismerésként – tiszteleti tagjává választotta Kovács András művészettörténészt,¹⁸ professor emeritust, Filep Antal néprajzkutatót¹⁹ és dr. Brassai Zoltán marosvásárhelyi belgyógyászt²⁰, professor emeritust. Gr. Mikó Imre-emléklapot adományoztak dr. Leiher Leonóra²¹ fogszakorvosnak, az Év könyve kitüntetésben pedig Ferenczi Szilárd *Kolozsvár várospolitikája 1886–1918* című kötetét részesítették.²²

2025. április 3–5. között rendezték meg az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály hagyományos rendezvényét, a XXXIII. Tudományos Ülésszakot a kovásznai Clermont Szállóban.²³ A háromnapos rendezvényen az orvostudomány múltjától a legújabb kutatási eredményekig széles spektrumot öleltek fel az előadások. Kiemelt téma volt a kétszázötven éve megnyitott kolozsvári Orvos-sebészeti Tanintézet története, valamint a penicillin kultúrtörténete is. A rendezvényen számos szakterület – többek között gyermekgyógyászat, pszichiátria, sebészet, kardiológia és gyógyszerésztudomány – legfrissebb eredményeit mutatták be előadások és műhelymunkák formájában. Az esemény interdiszciplináris jellegét a közös szekciók is tükrözték, amelyek célja az volt, hogy a különböző szakterületeken dolgozó orvosok megismerjék egymás nézőpontját, és elősegítsék az együttműködést a betegek javára. Az ülésszak során átadták a Csögör Lajos-díjat és a Lencsés György Ars Medica díjat is.

Április 5-én került megrendezésre *A digitális kor jogai* című konferencia Kolozsváron, amelynek szervezésében a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, a Jogaink Egyesület,

¹⁷ <https://www.eme.ro/hir/grof-miko-imre-tudomanyos-dijat-kapott-both-noemi-zsuzsanna-muzeologus>

¹⁸ <https://www.eme.ro/hir/az-eme-tiszteleti-tagja-lett-kovacs-andras-muveszettortenesz>

¹⁹ <https://www.eme.ro/hir/az-eme-tiszteleti-tagja-lett-filep-antal-neprajzkutato>

²⁰ <https://www.eme.ro/hir/az-eme-tiszteleti-tagja-lett-brassai-zoltan-orvosprofessor>

²¹ <https://www.eme.ro/hir/leiher-leonora-fogszakorvost-gr-miko-imre-emleklappal-tuntettek-ki>

²² <https://www.eme.ro/hir/atadtak-a-2024-es-ev-konyve-dijat>

²³ <https://eme.ro/esemeny/xxxiii-tudomanyos-ulesszak>

a Mikó Imre Jog- és Közgazdaságtudományi Szakkollégium, a Kolozsvári Akadémiai Bizottság Média- és Kommunikációtudományi Szakbizottsága, az Erdélyi Múzeum-Egyesület IV., Jog-, Közgazdaság- és Társadalomtudományi Szakosztálya, a Kisebbségi Jogvédő Intézet, és a Pro Privacy is részt vett.²⁴ Az egész napos konferencia során szó esett, többek között, a mesterséges intelligenciáról és annak hatásáról a társadalomra, az MI által újraírt szerzői jogról, az online platformok felelősségéről, a dezinformáció jelenségéről, valamint a kisebbségek védelme is felmerült a digitális korban.

Április 10-én 16 órától Máthé Dénes, a BBTE Magyar és Általános Nyelvészeti Intézetének nyugalmazott docense tartott előadást az EME I., Bölcsészet-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályában *Nyelv, költői kép és irodalom viszonya Szabédi László értelmezésében* címmel.²⁵

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület **2025. április 11–12.** között tartotta vándorgyűlését Sepsiszentgyörgyön, a Fidelitas Szállodában.²⁶ A rendezvény célja az EME tevékenységének szélesebb körű bemutatása, valamint a tudományos eredmények közérthető formában való megosztása volt az érdeklődőkkel. Emellett lehetőséget biztosított szakmai kapcsolatok építésére és a helyi kulturális életbe való bekapcsolódásra is. A megnyitót Bitay Enikő akadémikus, az EME elnöke tartotta, majd több intézmény képviselője is köszöntötte a résztvevőket. A kétnapos program során számos tudományos előadás hangzott el történelmi, nyelvészeti, művelődéstörténeti és természettudományos témákban. A rendezvény látogatással zárult a Székely Nemzeti Múzeumban és az Erdélyi Művészeti Központban.

Szintén **április 11–13.** között megrendezésre került a Tehetségvár Konferencia, melynek fővédnöke Bitay Enikő, az MTA külső tagja, az EME elnöke volt.²⁷ A rendezvény programjában szerepelt A tudományos diákköri rendszer és tudományos diákköri konferenciák fejlődése és jövője című panelbeszélgetés, melyen László Petra, Czink Gergő, Asztalos Nándor és Paulcsek Erik vettek részt, a beszélgetést Balog Mónika moderálta. Ezt követően A TDK mint tehetséggondozó és motiváló eszköz című beszélgetésre került sor, amelynek résztvevői Weiszbörg Tamás és Szabó Tőhötöm voltak.

Az EME Bölcsészet-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya szervezésében **április 15-én** került sor az Erdélyi Múzeum-Egyesület Jókai/Napoca utcai székházában Dánél Móna előadására, aki a budapesti ELTE BTK egyetemi oktatója, s jelenleg a BBTE Magyar Irodalomtudományi Intézetének vendégtanára.²⁸ A meghívott előadó Chantal Akerman D'Est (Kelet) című filmjének kapcsán tartott előadást *A kelet-európai tranzíció filmképei* címmel.

Április 29-én a BBTE BTK elsőéves mesterszakos hallgatói, a Komp-Press Kiadó és az EME kiadója szervezésében került sor Serestély Zsolt *Az önértés bogarai* című tanulmánykötetének

²⁴ <https://eme.ro/esemeny/a-digitalis-kor-jogai>

²⁵ <https://eme.ro/esemeny/mathe-denes-nyelv-koltoi-kep-es-irodalom-viszonya-szabedi-laszlo-ertelmezeseben>

²⁶ <https://eme.ro/esemeny/az-erdelyi-muzeum-egyesulet-vandorgyulese>

²⁷ <http://www.eme.ro/esemeny/tehetseghid-konferencia>

²⁸ <http://www.eme.ro/esemeny/chantal-akerman-dest-kelet-europai-tranzicio-filmkepei>

bemutatójára a Planetáriumban.²⁹ A BBTE Magyar Irodalomtudományi Intézetének oktatójával László Zsuzsa beszélgetett.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) 200. évfordulóját ünnepelte egy rendezvénysorozattal **május 12-én**, amely az MTA és az erdélyi magyar tudományos élet kapcsolatát, valamint az erdélyi magyar akadémikusok munkásságát mutatta be.³⁰ A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) 200. évfordulója alkalmából az Erdélyi Múzeum-Egyesület (EME) Erdélyi magyar akadémikusok arcképcsarnoka címmel indított programsorozatot, amely posztereken és filmekben keresztül mutatta be az erdélyi akadémikusok életét és munkásságát. A kezdeményezés célja az volt, hogy szélesebb közönség számára tegye hozzáférhetővé azon erdélyi tudósok életpályáját, akik az MTA tagjaként is jelentős mértékben hozzájárultak a tudomány egyetemes fejlődéséhez. A sorozat kiemelt eseményeként a Miholcsa Gyula rendezésében készült, *Bolyai Farkas élete* című, 60 perces dokumentumfilmet vetítették le az MTA székházában, amely mélyrehatóan mutatta be a neves matematikus, tanár és gondolkodó életútját, valamint tudományos örökségét.³¹

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület támogató intézményként volt jelen a **2024. május 16–18.** között szervezett XXVI. műszakis tudományos diákköri konferencián. Bitay Enikő, az EME elnöke köszöntötte a jelenlévőket a rendezvény megnyitóján.³²

Május 19-én az EME Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának, a BBTE Magyar Színházi Intézetének és a Kolozsvári Akadémiai Bizottságnak a szervezésében bemutatásra került Boros Kinga *Javított kiadás - esszék színházról 2015–2024* című kötete. A kötetet Bartha Katalin Ágnes, a BBTE, Magyar Színházi Intézet oktatója mutatta be.³³

Május 21-én a BBTE BTK elsőéves mesterszakos hallgatói és az EME Kiadó szervezésében rendezték meg Tar Gabriella-Nóra *Kis Játéknézőhely. Tanulmányok az európai és a magyar színháztörténet köréből*, valamint Egyed Emese *Igaz barátságoknak és szíves szeretetnek tüköre: Florentina* című kötetének bemutatóját, az Erdélyi Múzeum-Egyesület székházának előadótermében.³⁴ A szerzőkkel Jakab Júlia és György Norbert beszélgetett. A beszélgetést Buna Blanka-Boróka moderálta.

2025. május 22–23-án került sor a VIII. erdélyi kertész és tájépítész konferenciára a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karán, ahol az EME partnerintézményként volt jelen.³⁵ A konferencia célja a kertészet, tájépítész, városrendezés, növénytermesztés, növényvédelem vagy kapcsolódó területeken dolgozó szakemberek, kutatók, gazdálkodók, diákok, szervezetek közös bevonása volt.

²⁹ <http://www.eme.ro/esemeny/serestely-zalan-kotetenek-bemutatoja>

³⁰ <https://eme.ro/esemeny/mta-200-erdelyi-muzeum-egyesulet>

³¹ <https://eme.ro/esemeny/miholcsa-gyula-bolyai-farkas-elete-cimu-dokumentumfilmjenek-vetitese-az-mta-200-kereten>

³² <https://eme.ro/esemeny/xxvi-erdelyi-muszaki-tudomanyos-diakkori-konferencia>

³³ <https://eme.ro/esemeny/boros-kinga-javított-kiadás-esszék-színházról-2015-2024-című-kötetenek-könyvbemutatója>

³⁴ <https://eme.ro/esemeny/kettos-könyvbemutató-regi-es-új-dramáknak-tüköre>

³⁵ <https://eme.ro/esemeny/viii-erdelyi-kertész-es-tájépítész-konferencia>

2025. május 23-án az Erdélyi Múzeum Egyesület két kiadványa bemutatásra került a SpesiBook könyvfesztiválon. Tapodi Zsuzsa *Szövegvilágok között* című kötetét bemutatta és a szerzővel beszélgetett Pioldner Judit egyetemi oktató. Kerti József *Aranka György költészete* című könyvét bemutatta és a szerzővel beszélgetett Biró Annamária kiadóvezető.³⁶

Május 28-án az Erdélyi Múzeum-Egyesület székháza adott otthont a már megszokott magyar műszakis ballagásnak. A tizenharmadik alkalom a Kolozsvári Műszakis Klub (KMK) és az EME Műszaki Tudományok Szakosztálya közös szervezésében valósult meg. A ballagókat Bitay Enikő, az EME elnöke köszöntötte. Az EME weboldalán olvasható az esemény beszámolója: <https://eme.ro/hir/utavaloval-tudással-a-jovobe-xiii-magyar-muszakis-ballagas>.³⁷

Az EME Természettudományi Szakosztálya havi előadó ülését tartotta meg **május 29-én** az Erdélyi Múzeum-Egyesület székház előadótermében. Az előadást Szöcs Katalin tartotta *A tavaszi szél hasonmásai* címmel, a tavaszhoz kapcsolódó természeti erőkről.³⁸

Intézetünk munkatársai (Bogdándi Zsolt, Fejér Tamás, Gálfi Emőke, Hegyi Géza, Izsán Csaba, Kovács András, Pakó László, Papp Kinga, Szász Anikó) **május 26–29-e** között részt vettek a Makovecz Campus Alapítvány által szervezett, A középkori oklevélnyelv latin szemináriuma (Seminarium Latinum Sermonis Diplomatici Mediaevalis) című kurzuson.³⁹

A Jakó Zsigmond Kutatóintézet munkatársai **2025. május 29–31.** között részt vettek a XI. Fraknoi Nyári Akadémián. A rendezvény részletes beszámolója az EME-honlapon olvasható: <https://eme.ro/hir/a-jako-zsigmond-kutatointezet-munkatarsainak-eloadasai-a-xi-fraknoi-nyari-akademian>.

Június 10-én Budapesten mutatták be Egyed Emese *Igaz barátságnak és szíves szeretetnek tüköre: Florentina* és Kerti József *Aranka György költészete* című köteteket. Mindkét kötet az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadójának gondozásában jelent meg.⁴⁰

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Jog-, Közgazdaság-, és Társadalomtudományi Szakosztálya **2025. június 12-én**, az EME székházában szervezte meg a XII. erdélyi magyar vendéglátás és turizmus konferenciát, *A gasztronómia szerepe a turizmusban* alcímmel.⁴¹ A fórum lehetőséget kínált a vendéglátási és turisztikai kutatóműhelyeknek, hogy munkájuk eredményeit bemutassák. Az esemény beszámolója az EME weboldalán olvasható: https://eme.ro/esemeny/xii-erdelyi-magyar-vendeglatas-es-turizmus-konferencia#field_eventreport, az eseményről a Kolozsvári rádió⁴² is tudósított.

³⁶ <https://eme.ro/esemeny/konyvbemutatok-a-sepsibookon-0>

³⁷ <https://eme.ro/esemeny/xiii-magyar-muszakis-ballagas>

³⁸ <https://eme.ro/esemeny/szocs-katalin-a-tavaszi-szel-hasonmasai>

³⁹ <https://eme.ro/hir/a-jako-zsigmond-kutatointezet-munkatarsainak-reszvetele-a-kozepkori-oklevelnyelv-latin>

⁴⁰ <https://eme.ro/hir/konyvbemutato-a-btk-irodalomtudomanyi-intezeteben>

⁴¹ https://eme.ro/esemeny/xii-erdelyi-magyar-vendeglatas-es-turizmus-konferencia#field_eventreport

⁴² https://www.kolozsvaradio.ro/2025/06/26/karpat-medencei-korkep-a-gasztronomia-jegyeben/?fbclid=IwY2xjawLLYz9leHRuA2FlbQlXMAbicmlkETBBYmpkb2FHa3ltTFJhNjlyAR6PQOJ4qewgs1xtzn7K4E8-WOz2Aww3s-5nBbsMp-38FuDlp99JfD3wKVYmxg_aem_cEHrmxL6XnzauUsY_H9gzQ

Az EME I. szakosztálya és a Jakó Zsigmond Kutatóintézet meghívására **2025. június 17-én** dr. Orgona Angelika, a Magyar Nemzeti Múzeum történésze, szakmuzeológusa, a HUN-REN–ELTE Nemesi Emigráció és Emlékezet (1541–1756) Kutatócsoport tagja tartott előadást „*Szerelmes egytestvér atyámfia*”. *Testvérszeretet-testvérvizsoly egy erdélyi nemes családban* címmel.⁴³

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Jakó Zsigmond Kutatóintézete és a HUN-REN BTK Történettudományi Intézete szervezésében zajlott **2025. június 20-án** Kolozsváron a *Law and Institutions in the Transylvanian Principality* című nemzetközi konferencia.⁴⁴ A konferenciát Bogdándi Zsolt: *Az erdélyi fejedelmi tábla a 16. század második felében* című, frissen megjelent könyvének bemutatása zárta. A konferencia beszámolója az EME weboldalán olvasható: <https://eme.ro/hir/a-jako-zsigmond-kutatointezet-munkatarsainak-eloadasai-a-law-and-institutions-transylvanian>.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadója részt vett a 14. Kolozsvári Ünnepi Könyvhéten **2024. június 26–29. között**.⁴⁵ Az Erdélyi Magyar Írók Ligája szervezésében az ünnepi könyvhét keretén belül **június 26-án** a került sor Egyed Emese *Igaz barátságnak és szíves szeretetnek tükrö: Florentina* kötetének bemutatására, a szerzővel Demeter Zsuzsa beszélgetett.⁴⁶ A Helikon és az EME közös szervezésében **június 28-án**, szombaton a kolozsvári Vallásszabadság Házában került sor *A század hamutartója. Közelítések Mózes Attila szövegvilágához* című kötet bemutatására. A kötet szerkesztőivel, Bányai Évával, Demeter Zsuzsával és Egyed Emesével Biró Annamária kiadófelelős beszélgetett.⁴⁷ A rendezvény keretén belül szintén **június 28-án** került sor Demény Péter: *Balla Zsófia költészete* című kötetének bemutatására a Vallásszabadság Házában. A szerzővel Bányai Éva és Balázs Imre József beszélgetett.⁴⁸

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Zilah és Vidéke fiókszervezete **2025. június 28-án**, szombaton, Kincs Gyula halálának 110. évfordulója alkalmából emlékünnepeket szervezett Zilahon, a Silvania Főgimnázium dísztermében.⁴⁹

2025. június 30. és július 2. között megrendeztük a **Magyar Nemzeti Helynévtár Programhoz** kapcsolódó **adatbázis-építő tábor**t. A három nap alatt a résztvevők a saját, kutatásra kijelölt településeik adatbázisának történeti anyagát dolgozták fel. Így Szilágybagos, Haraly, Méra, Székelyhodos adatbázisához körülbelül 2000 rekordnyi anyag gyűlt össze. A helyszín azért volt lényeges, mert az adatokat az EME könyvtárában fellelhető

⁴³ <https://eme.ro/esemeny/orgona-angelika-szerelmes-egytestver-atyamfia-testverszeretet-testverviszaly-egy-erdelyi>

⁴⁴ <https://eme.ro/esemeny/law-and-institutions-transylvanian-principality>

⁴⁵ <https://eme.ro/hir/14-kolozsvari-unnepi-konyvhet>

⁴⁶ <https://www.eme.ro/esemeny/egyed-emese-sar-igaz-baratsagnak-es-szives-szeretnek-tukore-florentina-konyvbemutato-a-14>

⁴⁷ <https://www.eme.ro/esemeny/a-szazad-hamutartoja-kozelitesek-mozes-attila-szovegvilagahoz-konyvbemutato-a-14-kolozsvari>

⁴⁸ <https://www.eme.ro/esemeny/demeny-peter-balla-zsofia-kolteszete-konyvbemutato-a-14-kolozsvari-unnepi-konyvheten>

⁴⁹ <https://eme.ro/esemeny/kincs-gyula-emlekunnepe>

forráskiadványokból, valamint az itt szabadon hozzáférhető Arcanum adatbázisból merítették a résztvevők.⁵⁰

A hagyományokhoz híven az **Erdélyi Múzeum-Egyesület (EME)** idén is sokszínű programkínálattal kapcsolódott be a **16. Kolozsvári Magyar Napok (2025. augusztus 17–24.)** eseménysorozatába. A különböző szakosztályok, valamint a kutatóintézet szervezésében előadások, könyvbemutatók, tudományos és ismeretterjesztő programok, filmvetítés, szaktanácsadás, valamint családi és gyermekfoglalkozások várták az érdeklődőket.⁵¹ Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának szervezésében **augusztus 18-án**, hétfőn 10:00 és 11:30 között került sor a *Papok segítő/gyógyító szerepben (egy mezősegi kutatás margójára)* című eseményre az EME székházában. A program során Komáromi Tünde néprajzkutató, a Károli Gáspár Református Egyetem docense, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem néprajz szakának végzettje és a Román Akadémia kolozsvári Folklór Archivumának korábbi munkatársa mezősegi kutatásai alapján beszélgetett meghívottaival a krízishelyzetekhez fűződő hiedelmekről, a megoldási gyakorlatokról, valamint a lelkészek gyógyítói és segítői szerepéről.⁵² Szintén **augusztus 18-án** kettős könyvbemutatóra került sor az EME I. szakosztályának a szervezésében.⁵³ A kettős könyvbemutató főszereplői: Kerti József: *Aranka György költészete* (EME, 2024), bemutatta: Benedek Roland-Áron és *Aranka György levelezése I.*, sajtó alá rendezte Biró Annamária (Debreceni Egyetemi Kiadó, 2024), bemutatta: Gudor Noémi. Az esemény részletes beszámolója a honlapon olvasható: <https://eme.ro/hir/kettos-konyvbemutato-beszamolo>. Az esemény részletes beszámolója a Helikon⁵⁴ oldalán olvasható.

Az EME Természettudományi Szakosztálya a 16. Kolozsvári Magyar Napok keretében előadás-sorozatot és kerekasztal-beszélgetést szervezett *Színezékek az életünkben* címmel, **augusztus 19-én**, kedden 10:30-tól az EME székházában.⁵⁵ A rendezvény meghívott előadói: dr. Gál Emese és dr. Lovász Tamás, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem oktatói és kutatói voltak. A program során választ kaphattak olyan kérdésekre, mint például: Miért piros a vér? Mitől zöld a fű? Az érdeklődők betekintést nyerhettek a természetes és mesterséges színezékek világába. Az esemény beszámolója a következő linken érhető el: <https://eme.ro/hir/szinezek-az-életünkben>. **Augusztus 19-én** Nagy Attila költő, az orvostudományok doktora és több verseskötet szerzője különleges irodalmi projektet indított Marosvásárhelyen, amelyet a kolozsvári közönséggel is megosztott: előadás-sorozatában a város költészettörténetét mutatta be, kéthavonta megrendezett alkalmakon, rövid költői életrajzokon keresztül.⁵⁶ Pályájáról, verseiről, valamint az említett előadás-sorozatról beszélgetett vele Szántai János költő, szerkesztő, az Erdélyi Magyar Írók Ligájának elnöke,

⁵⁰ <https://eme.ro/hir/adatbazis-epito-tabor-az-eme-ben>

⁵¹ <https://eme.ro/hir/sokszinu-eme-programok-a-16-kolozsvari-magyar-napokon>

⁵² <https://www.eme.ro/esemeny/16-kmn-papok-segitogyogyito-szerepben-egy-mezosegi-kutatas-margojara>

⁵³ <https://www.eme.ro/esemeny/16-kmn-kettos-konyvbemutato-aranka-gyorgy-kolteszete-es-levelezese>

⁵⁴ https://www.helikon.ro/bejegyzesek/aranka-gyorgy-21-szazadi-halojanak-alakulasa---beszamolo-az-eme-kettos-konyvbemutatojarol?fbclid=IwY2xjawMvYSdleHRuA2FlbQlXMQABHobErkMOhBEKwjaSRrFGL7tJeJeeX9s4j8qJGve4W34eC-fK94y-jjVhsKcL_aem_0zx86hpHvwTTAfl15TG-pQ

⁵⁵ <https://www.eme.ro/esemeny/16-kmn-szinezek-az-életünkben>

⁵⁶ <https://www.eme.ro/esemeny/16-kmn-kolteszet-es-helyismeret>

illetve Egyed Emese költő, irodalomtörténész. Rövid összefoglaló is olvasható az eseményről: <https://eme.ro/hir/kolteszet-es-helyismeret-beszamolo> .

Az EME Műszaki Tudományok Szakosztálya 17. alkalommal szervezte meg a *Kolozsvár XX. századi ipartörténetének emlékei* című ipartörténeti előadás-sorozatát a 16. Kolozsvári Magyar Napok keretén belül, **augusztus 19-én**, kedden 16 órától az EME székházában.⁵⁷ Az idén az **Ipari Elektronikai és Automatizálási Vállalat (IEIA)** emlékeit idézték fel. Az előadással, beszélgetéssel egybekötött találkozó lehetőség volt az egykori alkalmazottak számára, hogy közösen felidézzék az ipari egységben töltött időszak emlékeit, és az érdeklődőkkel is megosszák azokat. Az eseményen két egykori szakember is megosztotta tapasztalatait: **Veres Károly** Az Ipari Elektronikai és Automatizálási Vállalat tündöklése és hanyatlása című előadásában a cég történetének ívét, fénykorát és megszűnését idézte fel, valamint **dr. Grünwald Ernő**, aki *A galvántechnika szerepe a volt Ipari Elektronikai és Automatizálási Vállalatnál* című előadásában a vállalat technológiai hátterét mutatta be. Az esemény részletes beszámolója az EME-honlapon olvasható: <https://eme.ro/hir/ertekmentes-talalkozas-es-emlekezes-17-ipartorteneti-emlekek-felelevenitese>. A 16. Kolozsvári Magyar Napok keretén belül **augusztus 19-én**, kedden 18 órától az EME székházában bemutatásra került Miholcsa Gyula *Bolyai Farkas* című filmje.⁵⁸

Augusztus 20-án, szerdán 10:00 és 11:30 óra között került sor a *Párbeszéd a szakértőkkel – munkajogi és szellemi tulajdonjogi szaktanácsadás* című eseményre az EME székházban.⁵⁹ A rendezvényt az Erdélyi Múzeum-Egyesület Jog-, Közgazdaság-, és Társadalomtudományi Szakosztálya szervezte, és célja az volt, hogy gyakorlati útmutatást nyújtson a jogi kérdések iránt érdeklődő közönség számára. A program keretében munkajogi tanácsadást vehettek igénybe munkavállalók és munkáltatók a Workplace Rights BV szakértőinek közreműködésével. Az esemény beszámolója itt olvasható: https://www.eme.ro/esemeny/16-kmn-parbeszed-a-szakertokkal-munkajogi-es-szellemi-tulajdonjogi-szaktanacsadas#field_eventreport. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának szervezésében **2025. augusztus 20-án** 14 órától az EME székházában került sor Bartha Katalin Ágnes *Történeti játéktípus és gyakorlat: Prielle Kornélia Pályafutásának színházművészeti és társadalmi dimenziói* című kötetének performatív könyvbemutatójára.⁶⁰ A kötet nem egy klasszikus színháztörténeti szempontból közelíti meg Prielle Kornélia pályafutását, amelyet testközelből is megtapasztalhatott a közönség. Az interaktív bemutatót moderálta Lázár Kinga és Gudor Noémi, Benkő Boróka és Kasler Viktor, a BBTE Színház és Film Kara színis hallgatói részvételével. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Természettudományi Szakosztályának szervezésében került sor dr. Dobribán Melinda (Indame Design SRL) előadására is, amely során beszélt a kő és gipsz szobrászati elemek restaurálási folyamatairól, bemutatva több kolozsvári műemlék épületen

⁵⁷ <https://www.eme.ro/esemeny/16-kmn-kolozsvar-xx-szazadi-ipartortenetenek-emlekei-xvii-ipari-elektronikai-es>

⁵⁸ <https://eme.ro/esemeny/16-kmn-a-250-eve-szuletett-bolyai-farkas-felidezett-emleke>

⁵⁹ <https://www.eme.ro/esemeny/16-kmn-parbeszed-a-szakertokkal-munkajogi-es-szellemi-tulajdonjogi-szaktanacsadas>

⁶⁰ <https://www.eme.ro/esemeny/16-kmn-szinhazmuveszet-es-gyakorlat-testkozelbol-bartha-katalin-agnes-torteneti-jatekstilus>

végzett beavatkozást.⁶¹ Az esemény **2025. augusztus 20-án**, szerdán 17:00 és 18:00 óra között volt megtartva az EME-székház előadótermében. Az előadás részletes beszámolója az EME-honlapon olvasható: <https://eme.ro/hir/kobe-zart-szolgalat-restauralas-alazattal>.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának szervezésében **2025. augusztus 21-én**, csütörtökön 11:00 és 13:00 óra között került sor egy hangulatos szabadtéri eseményre a Filológia Karon.⁶² A Napsugaras piknik a Bölcsészkaron elnevezésű program meghívott szerzők és illusztrátorok részvételével zajlott, és interaktív, műhelyjellegű tevékenységeket kínált a látogatóknak. A rendezvény beszámolója a következő linken olvasható: <https://eme.ro/hir/napsugaras-piknik-a-bolcseszkaron-beszamolo>. A rendezvényről a Krónika⁶³ is tudósított. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Matematikai és Informatikai Szakosztályának szervezésében **2025. augusztus 21-én**, csütörtökön 16:00 és 18:00 óra között került sor Kolombán József matematikus, akadémikus 90. születésnapjának ünnepi köszöntésére az EME-székház előadótermében.⁶⁴ A rendezvény két részből állt: először az ünnepelt tartott előadást Az oktatás mai problémáiról címmel, majd ezt követően a jelenlévők köszöntötték Kolombán Józsefet, méltatva munkásságát és életútját. Az ünnepi esemény híre és fényképgalériája az EME honlapján tekinthető meg: <https://eme.ro/hir/a-90-eves-kolumban-jozsef-matematikus-akademikus-koszontese>.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának szervezésében **2025. augusztus 22-én**, pénteken 10:00 és 11:00 óra között került sor egy irodalmi beszélgetésre az EME-székházban.⁶⁵ A rendezvény vendége Vajda Anna Noémi Páskándi Géza- és Szabó Gyula-díjas prózaíró (Hámozottak, Sétatér Kiadó, 2019), az aradi Szövétnek című kulturális folyóirat 2022–2025 közötti szerkesztője volt. Az irodalomhoz és szerkesztői munkához fűződő gondolatairól Fazekas Anna-Zsófia és Egyed Emese kérdezték. Az esemény részletes beszámolója itt olvasható: <https://eme.ro/hir/beszelgetes-vajda-anna-noemivel-beszamolo>. Szintén az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának szervezésében **2025. augusztus 22-én**, pénteken 16:00 és 17:00 óra között került sor egy különleges irodalmi előadásra az EME-székház előadótermében.⁶⁶ A rendezvény középpontjában Jókai Mór kevésbé ismert költői életműve állt. E költői hagyatékból válogatott műveket adtak elő a THÉ-Trupp Egyetemi Irodalmi Színpad tagjai, új megvilágításba helyezve Jókai sokoldalú irodalmi munkásságát. A rendezvény beszámolója az EME-honlapon olvasható: <https://eme.ro/hir/jokai-versek-a-trupp-egyetemi-irodalmi-szinpad-eloadasaban>.

A Jakó Zsigmond Kutatóintézet meghívására **2025. augusztus 23-án**, szombaton 11:00 és 14:00 óra között került sor az ELTE HTK Történettudományi Kutatóintézet munkatársainak előadásaira az Erdélyi Múzeum-Egyesület előadótermében, melynek keretében a Történettudományi Intézet tudományos munkatársai legújabb és legérdekesebb kutatási

⁶¹ <https://www.eme.ro/esemeny/16-kmn-kobe-zart-szolgalat-restauralas-alazattal>

⁶² <https://www.eme.ro/esemeny/16-kmn-napsugaras-piknik-a-bolcseszkaron>

⁶³ <https://kronika.ro/kultura/a-bolcseszkar-mint-alma-mater-n-napsugaras-piknik-a-kolozsvary-magyar-napokon>

⁶⁴ <https://www.eme.ro/esemeny/16-kmn-a-90-eves-kolumban-jozsef-matematikus-akademikus-koszontese>

⁶⁵ <https://www.eme.ro/esemeny/16-kmn-beszelgetes-vajda-anna-noemivel-irodalomrol-szerkesztesrol>

⁶⁶ <https://www.eme.ro/esemeny/16-kmn-jokai-versek-a-trupp-egyetemi-irodalmi-szinpad-tagjai-eloadasaban>

eredményeikről számoltak be.⁶⁷ A *Fejedelmek, várak és misszionáriusok* című előadás-sorozaton Zsoldos Attila, Oborni Teréz, Molnár Antal, valamint Szalai Ágnes adtak elő. A rendezvény részletes beszámolója és fényképgalériája az EME honlapján olvashatók: <https://eme.ro/hir/fejedelmek-varak-es-misszionariusok-az-elte-htk-tortenettudomanyi-kutatointezet-munkatarsainak>.

Az EME Műszaki Tudományok Szakosztálya **augusztus 28–31. között** huszonnegyedik alkalommal szervezte meg a technikatörténeti alkotótábort, ezúttal Óradna környékén. A program folytatta a vidéken fennmaradt technikatörténeti értékek feltárását, és lehetőséget biztosított a település/térség megismerésére. A tábor keretén belül ellátogattak a volt bányák területére. Utánanéztek a bányászati érc minőségének és kapcsolódásának az itt dolgozó szakemberekhez. Meglátogatták az Óradna városában működő bányásmúzeumot. Ismerkedtek a helyi lakossággal, és információt gyűjtöttek a megmaradt technikatörténeti értékek állapotáról. A tábor részletes beszámolója és fényképgalériája az EME honlapján tekinthető meg: <https://www.eme.ro/hir/beszamolo-xxiv-technikatorteneti-alkototabor-oradna-banyai-es-megmaradt-emlekei-2025-augusztus>.

Az EME Jakó Zsigmond Kutatóintézetének munkatársai **2025. szeptember 18–20. között** részt vettek a Jogszokáskutatás Európában és Ázsiában című, 12. alkalommal megrendezett interdiszciplináris nemzetközi konferencián, amelyet a Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport szervezett. A konferencia részletes beszámolója itt olvasható: <https://eme.ro/hir/a-jako-zsigmond-kutatointezet-munkatarsainak-eloadasai-a-jogszokaskutatas-europaban-es-azsiaban>.

A marosvásárhelyi PhoeBo Egyesület Miholcsa Gyula: *Bolyai Farkas élete* című filmjét vetítette, amelyre **2025. október 4-én**, szombaton 21 órától került sor.⁶⁸ A vetítés után **Szabó Csenge** beszélgetett a film rendezőjével, Miholcsa Gyulával, a közönségnek pedig lehetősége nyílt kérdéseket feltenni.

Intézetünk munkatársai **2025. október 2-án** Debrecenben részt vettek a Barta Gábor történész halálának 30 évfordulója alkalmából rendezett emlékülésen, amelyet a Debreceni Egyetem Történelmi Intézetének Közép-, Kora újkori Magyar Történeti és Segédtudományi Tanszéke, a Magyar Történelmi Társulat, valamint az Erdélytörténeti Alapítvány szervezett.⁶⁹

2025 szeptemberében az EME Kutatóintézete *Műhelybeszélgetések a Jakó Zsigmond Kutatóintézetben* címmel indított új sorozatot. A sorozat első rendezvényére **2025. október 6-án**, hétfőn 18 órától került sor az EME székházának előadótermében, ahol Hegyi Géza *Keltezési dilemmák a Zsigmond-kor első éveiből* című előadása köré szerveződött a beszélgetés.⁷⁰

⁶⁷ <https://www.eme.ro/esemeny/16-kmn-fejedelmek-varak-es-misszionariusok-az-elte-htk-tortenettudomanyi-kutatointezet>

⁶⁸ <https://eme.ro/hir/miholcsa-gyula-bolyai-farkas-elete-cimu-filmjenek-vetitese-a-bolyai-hazban>

⁶⁹ <https://eme.ro/hir/a-jako-zsigmond-kutatointezet-munkatarsainak-eloadasai-a-barta-gabor-emlekkonferencian>

⁷⁰ <https://www.eme.ro/esemeny/hegyi-geza-keltezesi-dilemmak-a-zsigmond-kor-elso-eveibol>

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Csíkszeredai Fiókegyesülete, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai Kara és Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa közös szervezésében került sor Gazda István tudománytörténész ünnepélyes előadására **2025. október 9-én**. Az előadás címe: Széchenyi és Bolyai volt, amely az MTA 200 éves fennállása előtt tisztelegett.⁷¹

2025. október 11-én, szombaton 11 órától az Erdélyi Múzeum-Egyesület előadótermében beszélgetésre került sor a mohácsi csatát övező tévhitekről, a bukás okairól és következményeiről és az új kutatási eredményekről a korszak két jeles kutatójának, C. Tóth Norbertnek (Magyar Medievisztikai Kutatócsoport) és Varga Szabolcsnak (ELTE HTK Történettudományi Kutatóintézet) részvételével. A beszélgetést Hegyi Géza (EME Jakó Zsigmond Kutatóintézet) vezette.⁷²

A Műhelybeszélgetések a Jakó Zsigmond Kutatóintézetben című sorozat második rendezvényére **2025. október 13-án**, hétfőn 18 órától került sor az EME székházának előadótermében. Meghívott előadó C. Tóth Norbert DSc, történész (Magyar Medievisztikai Kutatócsoport) volt. Előadása az *Új forráskiadványok II. Lajos király uralkodásának időszakára* címet viselte.⁷³

Az ELTE HTK Történettudományi Kutatóintézete és az Erdélyi Múzeum-Egyesület könyvbemutatót rendezett **2025. október 16-án** (csütörtökön) 11 órától. Ez alkalommal az Erdélyi Múzeum-Egyesület 2024-ben megjelent alábbi, történelmi jellegű kiadványait ismerhette meg a közönség: *Hivatalnok értelmiség a kora újkori Erdélyben és a Magyar Királyságban II.*. Szerkesztette: Bogdándi Zsolt, Fejér Tamás, Jakó Klára – Bemutatta: Szabó András Péter (ELTE HTK Történettudományi Kutatóintézet); Szász Hunor: *Közigazgatás és hatalomgyakorlás Csík-, Gyergyó- és Kászonszéken a 18. században*. Bemutatta Sipos Gábor (Erdélyi Múzeum-Egyesület); Ferenczi Szilárd: *Kolozsvár várospolitikája 1886–1918.* – Bemutatta Demeter Gábor (ELTE HTK Történettudományi Kutatóintézet). Az EME Természettudományi Szakosztálya szintén **2025. október 16-án**, csütörtökön délután 17 órától az EME székházának előadótermében tartotta megszokott ülését. Dr. Veress Nóra-Csilla tartott előadást, *Lehet-e politikai akarattal várost „csinálni”? 20 év mérlege a rendszerváltás után várossá avatott községek fejlődéstörténetében* címmel, az 1989-es rendszerváltást követően a romániai városhálózat rövid idő alatt történő jelentős átstrukturálásáról.⁷⁴

A Műhelybeszélgetések a Jakó Zsigmond Kutatóintézetben rendezvénytársaság keretein belül került sor **2025. október 20-án**, hétfőn 18 órától munkatársunk, Gálfi Emőke: *A 17. századi keltezések problémái* című előadására, az EME székházának előadótermében.⁷⁵

⁷¹ <https://www.eme.ro/esemeny/gazda-istvan-szechenyi-es-bolyai>

⁷² <https://www.eme.ro/esemeny/a-mohacsi-vesz-anatomiaja-beszelgetes-a-csata-500-evfordulojara-keszulve>

⁷³ <https://www.eme.ro/esemeny/c-toth-norbert-uj-forraskiadvanyok-ii-lajos-kiraly-uralkodasanak-idoszakara>

⁷⁴ <https://www.eme.ro/esemeny/lehet-e-politikai-akarattal-varost-csinalni-20-ev-merlege-a-rendszervaltas-utan-varossa>

⁷⁵ <https://www.eme.ro/esemeny/galfi-emoke-a-17-szazadi-keltezesek-problemai>

A Műhelybeszélgetések a Jakó Zsigmond Kutatóintézetben rendezvénysorozat keretein belül került sor **2025. október 27-én**, hétfőn 18 órától munkatársunk, Bogdándi Zsolt: *A kolozsmonostori konvent jegyzőkönyveinek kiadása. Kérdések és problémák* című előadására, az EME székházának előadótermében.⁷⁶

Kettős könyvbemutatóra került sor a BBTE Magyar Történeti Intézetében **2025. október 28-án**. Bogdándi Zsolt, a Jakó Zsigmond Kutatóintézet igazgatója mutatta be a *Pecsétek a múltó időben* című, a Nagy Róbert-Miklós és munkatársunk, Izsán Csaba által összeállított és szerkesztett 2024-es Erdélyi Évszázadok Évkönyvet, amely a sorozat kilencedik kötete.⁷⁷

A BBTE Történelem és Filozófia Karán működő Hadtörténeti munkacsoport (Grupul de Lucru pentru Istorie Militară) és a Középkor és kora újkor szakkör (Cercul de Istorie Medievală și Premodernă) keretein belül került sor egy kerekasztal-beszélgetésre **október 31-én**, amelyen a JZSIK munkatársai is részt vettek.⁷⁸

A **novemberi hónapban** zajlottak az Erdélyi Múzeum-Egyesület *A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 24. fórumának* rendezvényei, a központi nyitórendezvény **2025. november 20–22.** között zajlott.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben rendezvénysorozat részeként **november 6-án** megtartották a Gyergyóhoz kötődő akadémikus a 19. században című előadást a Gyergyószentmiklósi Városi Könyvtárban. A programon a 19. századi tudományos élet egy kiemelkedő, gyergyói kapcsolódású alakját mutatták be. Az eseményt az EME Gyergyószentmiklósi Fiókegyesülete és a Gyergyói Népfőiskola szervezte.⁷⁹ A beszámoló itt olvasható: <https://www.eme.ro/hir/beszamolo-a-gyergyoszentmiklosi-fiokegyesulet-tudomanynapj-rendezvenyerol>.

A Restory – Recovering Past Stories for the Future nevű, Európai Unió támogatta program keretein belül, **2025. november 7–9.** között rendezték meg a *Comunitate, solidaritate, perseverență. Ipostaze istorice ale antreprenoriatului în Transilvania* című konferenciát és műhelybeszélgetést. Munkatársunk, Izsán Csaba az esemény második napjának második szekciójában tartott előadást, *Rolul și funcționarea uniunilor breslelor în Transilvania medievală târzie și modernă timpurie* címmel. Bemutatójában a Jakó Zsigmond Kutatóintézet által 2025 júniusában szervezett: Law and Institutions in the Transylvanian Principality konferencián elhangzott, céhuniókra vonatkozó kutatásának újabb eredményeit mutatta be.⁸⁰ Szintén **november 7–8-án** rendezték meg Csíkszeredában a 26. erdélyi orvosnapokat, az Apáczai Csere János Pedagógusok Házában.⁸¹ A kétnapos szakmai fórumon orvosi és gyógyszerészeti témájú előadások hangzottak el, amelyeken több megyei kórház

⁷⁶ <https://www.eme.ro/esemeny/bogdandi-zsolt-a-kolozsmonostori-konvent-jegyzokonyveinek-kiadasa-kerdesek-es-problemak>

⁷⁷ <https://eme.ro/hir/bogdandi-zsolt-mutatta-be-a-bbte-magyar-torteneti-intezet-ix-evkonyvet>

⁷⁸ <https://eme.ro/hir/munkatarsaink-reszvetele-kerekasztal-beszelgetesen>

⁷⁹ <https://www.eme.ro/esemeny/mtne-2025-gyergyohoz-kotodo-akademikus-a-19-szazadban>

⁸⁰ <https://eme.ro/hir/munkatarsunk-reszvetele-segesvari-konferencian>

⁸¹ <https://www.eme.ro/esemeny/mtne-2025-26-erdelyi-orvosnapok>

szakemberei is részt vettek. Az eseményt a Hargita Megyei Orvosi Kollégium szervezte, az EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya és az MTA KAB társszervezésében.

2025. november 7-én 18 órai kezdettel könyvbemutatóra került sor az EME Bölcsész- és Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya és a Jakó Zsigmond Kutatóintézet közös szervezésében. Gaal György és Robert Offner: *A kolozsvári főiskolai seborvosképzés első évszázada (1775-1872/5)* című kötetét Sipos Gábor és Bogdándi Zsolt ismertette.⁸²

Az EME Marosvásárhelyi Fiókegyesülete történelmi és kulturális tematikájú konferenciát szervezett **2025. november 8-án** a Magyar Tudomány Napja Erdélyben fórum keretén belül.⁸³ Az esemény minden előadásával átfogó képet nyújt Marosvásárhely történelméről és kulturális örökségéről, változatos perspektívákból.

A magyar nyelvű orvosképzés 80 éves évfordulóját ünneplő emlékülést tartott az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya **november 11-én** a marosvásárhelyi Bernády-házban. *A Gyógyítás és tudomány nyomában – reflexiók a MOGYE múltjáról* című rendezvényen az intézmény történetének főbb állomásait, kihívásait és kiemelkedő személyiségeit idézték fel. Az eseményt megtisztelte jelenlétével Bitay Enikő, az EME elnöke is. Az esemény beszámolója itt olvasható: <https://eme.ro/hir/nyolcvan-eve-indult-a-magyar-nyelvu-orvoskepzes-marosvasarhelyen>.

Az EME Kiadó több új kiadványát is bemutatta a 31. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásáron **november 14–15-én**.⁸⁴ A programban színháztörténeti⁸⁵, társadalomtörténeti és irodalomtudományi kötetek szerzői beszélgetései szerepeltek, köztük Bartha Katalin Ágnes, Egyed Emese, Tar Gabriella-Nóra, Tompa Andrea és mások közreműködésével. A rendezvényeken új sorozatkötetek is reflektorfénybe kerültek, például Tóth Mária Orsolya⁸⁶ munkája a marosludasi hozzátelepítésről és Borsodi L. László *Irodalomgrammatikák*⁸⁷ című könyve.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület harmadik alkalommal társszervezőként volt jelen A Magyar Tudomány Napja a Partiumban konferencián. A nyolcadik alkalommal megszervezett partiumi rendezvényre idén **2025. november 14-én**, 10 órától került sor, a Partiumi Keresztény Egyetem épületében.⁸⁸ A rendezvény jelmondata A Partium helye és jelentősége az akadémiai mozgalomban volt. Az esemény részletes beszámolója az Erdélyi Múzeum-Egyesület honlapján olvasható: <https://www.eme.ro/esemeny/mtne-2025-a-magyar-tudomany-napja-partiumban-2025>. A konferencián jelen volt és beszédet mondott Bitay Enikő, az EME elnöke.

Bogdándi Zsolt, kutatóintézetünk tudományos munkatársa Az EME Jakó Zsigmond Kutatóintézetének akadémiai támogatású forráskiadási programja címmel előadást tartott

⁸² <https://www.eme.ro/esemeny/konyvbemutato-gaal-gyorgy-es-robert-offner-a-kolozsvari-foiskolai-seborvoskepzes-elso>

⁸³ <https://www.eme.ro/esemeny/mtne-2025-maros-megye-es-marosvasarhely-tortenetebol>

⁸⁴ <https://eme.ro/hir/az-eme-kiado-konyvbemutato-a-31-marosvasarhelyi-nemzetkozi-konyvvasar-kereteben>

⁸⁵ <https://www.eme.ro/esemeny/konyvbemutato-szinhazi-targyu-konyvek-az-eme-kiadonal>

⁸⁶ <https://www.eme.ro/esemeny/konyvbemutato-a-marosludasi-hozzatelepites-tortenete-es-emlekezete>

⁸⁷ <https://www.eme.ro/esemeny/konyvbemutato-irodalomgrammatikak>

⁸⁸ <https://www.eme.ro/esemeny/mtne-2025-a-magyar-tudomany-napja-partiumban-2025>

2025. november 19-én a debreceni Akadémiai Bizottság székházában megrendezett, Az MTA 200 Debrecenben – fejezetek az Akadémia történetéből című rendezvényen.⁸⁹

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület (EME) immár 24 éve tartotta meg Kolozsváron a Magyar Tudomány Napját Erdélyben, a Magyar Tudományos Akadémia tudományünnepi rendezvényéhez csatlakozva. Az idei fórumnak, a Magyar Tudományos Akadémia fennállásának 200. évfordulója előtt tisztelegve a 200 év a tudás és társadalom szolgálatában – MTA 200 mottót választották. A Magyar Tudomány Napja Erdélyben idei, 24. fóruma három részből állt: **november 20-án** egy kiállításon vehetett részt a közönség a Bánffy-palotában, majd a központi ünnepi nyitórendezvényre **november 21-én**, pénteken került sor a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet dísztermében. A szekciórendezvényeket **november 22-én** tartották meg a szakosztályok és fiókegyesületek.

A Magyar Tudomány Napja alkalmából **2025. november 20-án** ünnepélyesen megnyílt az Az erdélyi magyar tudomány és társadalom szolgálatában – Arcképcsarnok című kiállítás a kolozsvári Bánffy-palota termeiben, a Kolozsvári Művészeti Múzeum és az Erdélyi Múzeum-Egyesület együttműködésében. A tárlat a Magyar Tudomány Napja Erdélyben kapcsolódó rendezvénysorozat részeként valósult meg, és a Magyar Tudományos Akadémia 200 éves jubileumához is kapcsolódott. A kiállítás két, egymással összekapcsolódó tematikus egységből áll: *Portrék az Erdélyi Múzeum-Egyesület egykori képtár-gyűjteményéből és Erdélyi magyar akadémikusok arcképcsarnoka*.⁹⁰ A rendezvényen köszöntőt mondott Bitay Enikő, az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnöke, Lucian Nastasă-Kovács, a Kolozsvári Művészeti Múzeum menedzsere, valamint Portik Blénassy Ágota, a kiállítás kurátora. A kiállítás beharangozója a Szabadság napilapban olvasható.⁹¹ A tárlat részletes beszámolója az EME-honlapon olvasható: <https://eme.ro/hir/megnyilt-az-az-erdelyi-magyar-tudomany-es-tarsadalom-szolgalataban-arckepcsarnok-cimu-kiallitas>. A kiállítás keretén belül az Erdélyi Múzeum-Egyesület és a Kolozsvári Művészeti Múzeum képviselőiben Bitay Enikő, az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnöke, valamint Lucian Nastasă-Kovács, a múzeum igazgatója együttműködési megállapodást írtak alá.⁹²

November 21-én az ünnepi megnyitón a Magyar Tudományos Akadémia neves képviselői tartottak ünnepi plenáris előadást. **Kosztolányi György** akadémikus, orvos, professor emeritus, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke, előadásában mutatta be annak folyamatát, hogyan alakulnak ki új tudományágak a klinikai genetikában, egy rendkívül intenzív tevékenység evolúciójának elemzésével. **Módy István** akadémikus, neurológus, kutatóprofesszor, aki a University of California Los Angeles Ideggyógyászati Tanszékén tevékenykedik, előadásában a gyógyító agyhullámok működését vizsgálta, különös tekintettel

⁸⁹ <https://eme.ro/hir/bogdandi-zsolt-eloadasa-debreceni-konferencian>

⁹⁰ <https://www.eme.ro/esemeny/mtne-2025-az-erdelyi-magyar-tudomany-es-tarsadalom-szolgalataban-arckepcsarnok>

⁹¹ https://szabadsag.ro/article/szechenyi-es-miko-jelenleteben-unnepeljuk-magyar-tudomanyossagot?fbclid=IwY2xjawOD8YxleHRuA2FlbQlXMAbicmlkETFBbjE5d2FPZ0lIMHN5UVRc3J0YwZhcHBfaWQQMjIyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHg_RcaXp2aL612jj14_r3wCHYkOtUB_OfYaRdyWf_uQnTWsGoA5n_4PMYiyCW_aem_2xQMMsZ9eKtITLvGVrs3ng

⁹² <https://eme.ro/hir/egyuttmukodesi-megallapodast-irt-ala-az-erdelyi-muzeum-egyesulet-es-a-kolozsvari-muveszeti>

egy olyan kis molekulájú hatóanyagra, amely képes gátló idegsejteket serkenteni. **Benkő Elek** akadémikus, régész, az MTA II. Filozófiai és Történettudományok Osztályának elnöke előadásában a középkori Magyarország, pontosabban Erdély régiójának régészetét vizsgálta, érzékeltetve, hogy Erdély egyike a Kárpát-medence azon nagytájainak, ahol a regionális fejlődés sajátosságai különösen jól megmutatkoztak. **Monok István** művelődéstörténész, az MTA Könyvtár és Információs Központ főigazgatója, pedig bemutatta az EME és az MTA Könyvtár és Információs Központ tudományos és kulturális örökség megőrzése céljából folytatott többéves együttműködését. Ezt követően a délutáni program a *Fiatal kutatók a tudomány szolgálatában* üléssel folytatódott, mely alkalmával nyolc fiatal tudományos kutató muthatta be tevékenységét, kutatásait.⁹³ Az ünnepi megnyitó beszámolója itt olvasható: <https://eme.ro/hir/a-magyar-tudomany-napja-erdelyben-2025-200-ev-a-tudas-es-a-tarsadalom-szolgalataban-beszamolo>. A megnyitóünnepségről több helyi sajtó is tudósított. A Szabadság napilap beszámolója itt tekinthető meg: <https://szabadsag.ro/article/ujra-egyutt-eltuk-meg-tudomany-unnepet-erdely-szerte>. Az Erdély Tv interjúja a következő linken tekinthető meg: <https://www.youtube.com/watch?v=Gq4nFCOhsi4>. Az Erdélyi Figyelő beszámolója itt tekinthető meg: <https://www.youtube.com/watch?v=cUIdO9Pm6BE>. A Kolozsvári rádióban és a Bukaresti rádióban is hallható volt a fórum beszámolója: <https://www.kolozsvariradio.ro/2025/11/20/eme-200-kiallitas-tudomany/>; <https://www.bukarestiradio.ro/2025/12/02/mozaik-2025-december-2-a/>. Szabadság napilap fényképes beszámolója: <https://szabadsag.ro/article/fotoriport-tudomany-es-tarsadalom-szolgalataban-eme-kiallitas-kolozsvari-muveszeti>.

November folyamán a MTNE 24. fóruma 22 szakosztályi és fiókegyesületi rendezvénnyel folytatódott. A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 24. fóruma keretében szervezett 25 rendezvényen összesen 1200 résztvevő volt jelen, mintegy 300 előadással.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 24. fóruma keretében a **Bölcsészet-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály** szervezésében megrendezésre került a Nyelv-, irodalom- és néprajztudományi szekció *Narrációváltzatok* címmel. Az esemény helyszínei a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara (Horea utca 31., Brassai terem) délelőtt, valamint az Erdélyi Múzeum-Egyesület székháza (Jókai/Napoca utca 2–4.) volt délután.⁹⁴ A rendezvényen oktatók és fiatal doktoranduszok egyaránt részt vettek. Az idei év plenáris előadója Kányádi András professzor úr volt. A szekció részletes beszámolója itt olvasható: <https://eme.ro/hir/mtne-2025-irodalomtudomany-szekciojanak-munkalatai-beszamolo>.

A **Bölcsészet-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály** szervezésében megrendezésre kerül a **Nyelvészeti szekció** *Helynevek térben és időben* címmel **2025. november 22-én**. A szekció szervezője Tamás Csilla volt, aki az EME Jakó Zsigmond Kutatóintézetének kutatója és a MNHP Erdély térségi koordinátora. 18 résztvevővel hét érdekes előadás hangzott el, melyeknek nagyobb része közvetlenül kapcsolódott a Magyar Nemzeti Helynévtár Program munkálataihoz, hiszen az előadók közül többen a Program munkatársai is. A nyelvészeti szekció előadóit és közönségét Péntek János köszöntötte. A tudományos tanácskozás részletes

⁹³ <https://www.eme.ro/mtne2025>

⁹⁴ <https://www.eme.ro/esemeny/mtne-2025-irodalomtudomany-szekcio-narraciovaltozatok>

beszámolója itt olvasható: <https://eme.ro/hir/mtne-2025-a-24-mtne-rendezyeny-nyelueszeti-szekciojanak-munkalatairol-beszamolo>.

Az EME Bölcsészeti- Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya és az EME Jakó Zsigmond Kutatóintézete november 22-én tartotta *A Magyar Tudomány Napja Erdélyben* 24. fórumának keretén belül a **Történelem szekció** ülését. Tizennyolc előadás hangzott el, melyek öt külön tömbbe csoportosulva, külön tematikai egységeket alkottak. A történelem szekción elhangzott érdekes előadások részletes leírása itt olvasható: <https://eme.ro/hir/beszamolo-a-magyar-tudomany-napja-erdelyben-2025-rendezyeny-tortenelem-szekciojanak>. Zárásként átadták az EME Debüt díját,⁹⁵ majd bemutatták a *Certamen XII.* és *Certamen XIII.* című köteteket, amelyek az előadások írásos változatait tartalmazzák.

Az EME Bölcsészeti- Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya keretében a **Művészettörténet szekció** változatos programmal, színes előadásokkal, könyvbemutatóval várta az érdeklődőket **2025. november 29–30.** között, Kolozsváron, az Erdélyi Múzeum-Egyesület székházában.⁹⁶ Az idei rendezvény szervezői dr. Weisz Attila, dr. Kovács Zsolt, dr. P. Kovács Klára és dr. Gál Zsófia kolozsvári művészettörténészek voltak. A tervezett 25 előadás 30 előadót jelentett (volt egy, három előadó összetevékenységét tükröző és három, két előadás bemutató is). A 25 előadás és a 30 előadó a rendezvénysorozat történetében mindaddig a legmagasabb szám, ezért a rendezvényt kétnaposra szervezték. A tudományos ülészak beszámolója itt olvasható: <https://eme.ro/hir/beszamolo-a-magyar-tudomany-napja-erdelyben-mtne-rendezyenysorozat-2025-os-muveszettortenet>.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 24. fórum **keretében a Zenetudományi szekció** színes és gondolatébresztő előadásokkal, valamint könyvbemutatóval várta a zenekedvelőket és -szakértőket, *Erdélyi magyar zeneszerzők konferencia* címmel.⁹⁷ A Magyar Tudomány Napja Erdélyben rendezvénysorozat ünnepi eseményeként mutatták be 2025. **november 20-án** a kolozsvári Vallásszabadság Házában a Márkos Albert (1914–1981) zeneszerző életművét bemutató kismonográfiát.⁹⁸ November 22-én a rendezvénysorozat szakmai folytatásaként került sor az *Erdélyi magyar zeneszerzők konferenciájára*. A konferencián 19–21. századi, Erdélyhez kapcsolódó komponisták, előadói műhelyek és kiadók tevékenységéről esett szó, a forrásfeldolgozások kapcsán többek között egy erdélyi zeneszerzői archívum gondolata is felmerült. A fórumot Miklós Noémi dékánhelyettes köszöntötte, majd a zenetudományi előadások sorozata következett. A rendezvény részletes beszámolója itt olvasható: <https://eme.ro/hir/mtne-2025-zenetudomanyi-szekcio-erdelyi-magyar-zeneszerzok-konferencia-beszamolo>.

Az EME I. Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya keretében a **filozófiai szekció 2025. november 22-én** került megszervezésre, *Filozófiai hatástörténet és kritika III.*

⁹⁵ <https://eme.ro/hir/nyulas-dorottya-es-szasz-hunor-az-idei-debut-dijasok>

⁹⁶ <https://eme.ro/esemeny/mtne-2025-muveszettortenet-szekcio-ix>

⁹⁷ <https://eme.ro/esemeny/mtne-2025-zenetudomanyi-szekcio>

⁹⁸ <https://szabadsag.ro/article/bemutattak-markos-albert-zeneszerzorum-szolo-kismonografiat>

címmel 10:00 órától.⁹⁹ Helyszíne a BBTE, főépület, Farkas/M. Kogălniceanu u. 1. sz., Böhm Károly terem. A konferencia lehetőséget nyújtott a filozófia iránt érdeklődők számára, hogy betekintést kapjanak napjaink legaktuálisabb filozófiai kutatásaiba, a hatástörténetbe és elméleti modellekbe.

Az EME II., Természettudományi Szakosztálya november 22-én tartotta a 24. Erdélyi Természettudományi konferenciát.¹⁰⁰ A konferencián a természettudományok minden fő szakterülete képviselte magát, így a résztvevők hallhattak biológia-, fizika-, kémia-, geológia-, földrajz-, környezettudomány- és interdiszciplináris előadásokat, építve széles körű tudásukat. A konferencián összesen 50-en vettek részt, melyek közül 33-an előadóként. A konferencia részletes beszámolója itt olvasható: <https://eme.ro/hir/mtne-2025-24-erdelyi-termeszettudomanyi-konferencia-etk-24-beszamolo>.

Az EME III., Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya november 21-én tartotta a kolozsvári szekcióülését.¹⁰¹ A program során négy előadás hangzott el, amelyek közül három a jelenlegi orvostudomány gyakorlati kérdéseit, egy pedig a kolozsvári Orvos-sebészeti Tanintézet történetét ismertette. Ezenkívül könyvbemutatóra is sor került: Gaal György és Offner Róbert A kolozsvári főiskolai sebészorvos képzés első évszázada (1775–1872/5) című kötete (EME kiadó, Kolozsvár, 2025) részletesen feldolgozza a kolozsvári sebészképzés történetét, és hozzájárul az orvostörténeti ismeretek bővítéséhez. A szekció beszámolója itt olvasható: <https://eme.ro/hir/mtne-2025-ogysz-kolozsvari-programjanak-beszamoloja>.

Az EME IV., Jog-, Közgazdaság-, és Társadalomtudományi Szakosztálya november 22-én tartotta a Turisztikai szekcióülését, *Fesztiválok élményekben és számokban* címmel.¹⁰² A rendezvény a fesztiválok élménykínálatát és bevételi lehetőségeit mutatta be, egyben lehetőséget teremtve a modern trendek és kihívások megvitatására. A plenáris viták, a kávészünetek alatti informális beszélgetések és a záró kiértékelés azt mutatták, hogy a *Fesztiválok élményekben és számokban* című rendezvény valóban hidat teremtett az elméleti megközelítések és a gyakorlati tapasztalatok között. Az esemény részletes beszámolója itt olvasható: <https://eme.ro/hir/mtne-2025-vendeglatas-es-turisztikai-szekcio-beszamolo>.

Az EME IV., Jog-, Közgazdaság-, és Társadalomtudományi Szakosztálya november 14-én tartotta Közgazdaság-tudományi szekcióját, *VII. Nemzetközi Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Konferencia – ICEBM 2025* címmel.¹⁰³ A konferencia előadásai a következő témakörökre fókuszáltak: közgazdaságtan, vállalatvezetés és menedzsment, marketing, üzleti információs rendszerek. Emellett kiemelt figyelmet kapott a digitális transzformáció, innováció, a mesterséges intelligencia alkalmazása és a fenntarthatóság. A konferencia részletes beszámolója az EME-honlapon olvasható: <https://eme.ro/hir/mtne-2025-nemzetkozi-kozgazdasag-es-gazdalkodastudomanyi-konferencia-icebm-2025-beszamolo>.

⁹⁹ <https://eme.ro/esemeny/mtne-2025-filozofiai-hatastortenet-es-kritika-iii>

¹⁰⁰ <https://eme.ro/esemeny/mtne-2025-etk-24>

¹⁰¹ <https://eme.ro/esemeny/mtne-2025-emeogysz-kolozsvari-program>

¹⁰² <https://eme.ro/esemeny/mtne-2025-vendeglatas-es-turisztikai-szekcio-fesztivalok-elmenyekben-es-szamokban>

¹⁰³ <https://eme.ro/esemeny/mtne-2025-kozgazdasagtudomanyi-szekcio-icebm-2025>

Az EME IV., Jog-, Közgazdaság-, és Társadalomtudományi Szakosztálya november 22-én szervezte meg **Jogtudományi szekcióját** *Gyermejjogok és gyermekrésztétel digitális környezetben* címmel.¹⁰⁴ A konferencián 25 személy vett részt: egyetemi oktatók és gyakorló jogászok (bíró, ügyvéd, ügyvédjelölt), egyetemi hallgatók és médiaszakemberek. A konferencia keretén belül került sor a Rajzoldj – jogosan! középiskolás rajzpályázat díjkiosztójára és a pályázatra beérkezett rajzok kiállítására is (a Sapientia EMTE és az EMJT társszervezők voltak).¹⁰⁵ Több mint 300 rajz érkezett be, a Partiumtól Székelyföldre – ezekből 180 kép maradt mintegy 2 hétig kiállítva. A rendezvény részletes beszámolója az EME honlapján olvasható: <https://eme.ro/hir/mtne-2025-jogtudomanyi-szekcio-gyermejjogok-es-gyermekekresztetel-digitalis-kornyezetben>.

Az EME V., Műszaki Tudományok Szakosztálya 2025. november 22-én szervezte a **XXVI. Műszaki Tudományok Ülésszakát**, a Sapientia EMTE Fő téri épületében.¹⁰⁶ A rendezvény a magyar műszaki tudományosság és innováció széles körét mutatta be, kiemelve a legfrissebb kutatásokat és eredményeket. A plenáris szekcióban három ország – Svédország, Magyarország és Románia – három egyetemének képviselői adtak átfogó képet a korszerű anyagtudomány, a fenntartható gyártástechnológiák és az ipari digitalizáció aktuális kérdéseiről: **Diószegi Attila** (a svédországi Jönköpinger Egyetem professzora), **Kovács Tünde Anna** (az Óbudai Egyetem Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Kar dékánhelyettes professzora), valamint **Domokos József** (a Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar dékánja). A szekcióülések széles, tematikus ívet öleltek fel, több intézmény közreműködésével. A konferencia kiemelt mozzanata volt A magyar műszaki tudományosságért: Jenei Dezső-émléklap átadása, amellyel az EME Műszaki Tudományok Szakosztálya az erdélyi magyar műszaki felsőoktatás és kutatás kiemelkedő személyiségeit tünteti ki. A 2025. évi díjazott **Domokos József** villamosmérnök, a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karának dékánja lett.¹⁰⁷ A tudományos tanácskozás részletes beszámolója itt olvasható: <https://eme.ro/hir/tudomanyonap-a-muszaki-terben-a-xxvi-muszaki-tudomanyos-ulesszak-kolozsvaron>.

Az EME VI., Matematikai és Informatikai Szakosztálya 2024. november 28–30. között szervezte tudományos tanácskozását, a *16. Matematika és informatika alkalmazásokkal konferencia* címmel.¹⁰⁸ A rendezvényen 4 plenáris előadó, 25 szekció-előadás (négy szekcióban: informatika, matematika, didaktika, illetve matematika- és informatikatörténet) volt hallható. A konferencia keretében osztották ki a Farkas Gyula-émlékérmét is.¹⁰⁹ A rendezvényen összesen 48 résztvevő volt jelen. A konferencia részletes beszámolója itt olvasható: <https://eme.ro/hir/beszamolo-az-erdelyi-muzeum-egyesulet-matematikai-es-informatikai-szakosztalya-altal-szervezett>.

¹⁰⁴ <https://eme.ro/esemeny/mtne-2025-jogi-szekcio-gyermejjogok-es-gyermekekresztetel-digitalis-kornyezetben>

¹⁰⁵ <https://szabadsag.ro/article/gyermekrajzokon-keresztul-jog-kiallitas-nyilt-sapientian> ;
<https://szabadsag.ro/article/fotoriport-jog-gyermekrajzokon-keresztul-kiallitas-nyilt-sapientian>

¹⁰⁶ <https://eme.ro/esemeny/mtne-2025-xxvi-muszaki-tudomanyos-ulesszak>

¹⁰⁷ <https://eme.ro/hir/jenei-dezso-emleklappal-tuntettek-ki-domokos-jozsef-villamosmernokot>

¹⁰⁸ <https://eme.ro/esemeny/mtne-2025-16-matematika-es-informatika-alkalmazasokkal-konferencia-bolyai-farkas-emlekere>

¹⁰⁹ <https://www.eme.ro/hir/a-farkas-gyula-emlekerem-2025-evi-dijazottjai>

Az **EME VII., Agrártudományi Szakosztály** és Sepsiszentgyörgyi Fiókegyesületének közös szervezésében **2025. december 3-án** szervezték meg a **XXI. agrártudományi konferenciát**, melynek ideai mottója: *Az agrárium a tudomány és a társadalom szolgálatában* volt.¹¹⁰ A rendezvény programjának megfelelően 16 színvonalas szakmai előadás került bemutatásra, amelyek a növénytermesztés, az agrárgazdaság, a mezőgazdasági gépészet, a földterületek katasztrerezéséhez és mezőgazdasági vonzatú környezeti erőforrások feltárásának témaköréhez tartoztak. Megemlékeztek a 100 éve született Csávossy Györgyről, aki főként a szőlőnemesítés és a borászat területén alkotott maradandót. Az agrártudományi konferencia részletes beszámolója itt olvasható: <https://eme.ro/hir/xxi-agrartudomanyi-konferencia-az-agrarium-a-tudomany-es-a-tarsadalom-szolgalataban-beszamolo>.

Az **EME Zilah és Vidéke Fiókegyesülete** **2025. november 25-én** szervezte meg a **XXII. Szilágyság-kutatás-konferenciát** Szikszai Lajos születésének 200. évfordulója tiszteletére.¹¹¹ A rendezvény célja a Szilágyság történetében jelentős szerepet betöltő Szikszai Lajos életének, munkásságának és örökségének méltó megidézése, valamint tudományos feldolgozása volt. A konferencia részletes beszámolója itt olvasható: <https://eme.ro/hir/xxii-szilagysagkutatas-konferencia-beszamolo>.

Az **EME Csíkszeredai Fiókegyesülete** **2025. november 27-én** ünnepi előadásokkal emlékezett meg a 95 éve született Kristó András geológus munkásságára, tudományos tevékenységére.¹¹² A rendezvény a Márton Áron Főgimnázium épületében zajlott: elsőként a díszteremben található Kristó András-emléktábla megkoszorúzására került sor. Ezt követően a MAG-teremben folytatódott a program tudományos előadással. A teljes rendezvény részletes beszámolója az EME-honlapon olvasható: <https://www.eme.ro/hir/beszamolo-a-kristo-andras-emlekkonferenciarol>.

A gyulafehérvári Fejedelmi Palota Múzeumában **2025. november 27–28-án** *Casele Puterii, Reședințele elitelor din Transilvania medievală și premodernă* (cca. 1000-1700) címmel rendeztek konferenciát, amelyen a Jakó Zsigmond Kutatóintézet munkatársai (Hegyi Géza, Gálfi Emőke, Bogdándi Zsolt, Izsán Csaba) is részt vettek.¹¹³

2025. november 30-án az andrássytelepi kultúrotthonban került sor Tóth Mária Orsolya: *A marosludasi hozzátelépítés története és emlékezete (1903–1989)* kötetének bemutatójára. A szerzővel dr. Keszeg Vilmos sorozatszerkesztő és dr. Biró Annamária felelős kiadó beszélgetett.¹¹⁴

2025. december 2-án Budapesten, az ELTE HTK Történettudományi Kutatóintézetében, az NKFIH K 139281 program keretében került sor a *Bíráskodás az Erdélyi Fejedelemségben – új*

¹¹⁰ <https://www.eme.ro/esemeny/mtne-2025-xxi-agrartudomanyi-konferencia>

¹¹¹ <https://www.eme.ro/esemeny/mtne-2025-xxii-szilagysag-kutatas-konferencia>

¹¹² <https://www.eme.ro/esemeny/mtne-2025-konferencia-a-95-eve-szuletett-kristo-andras-geologus-emlekere>

¹¹³ <https://www.eme.ro/hir/a-jako-zsigmond-kutatointezet-munkatarsainak-reszvetele-gyulafehervari-konferencian>

¹¹⁴ <https://www.eme.ro/esemeny/toth-maria-orsolya-a-marosludasi-hozzatelepites-tortenete-es-emlekezete-1903-1989>

források, új kutatási irányok című műhely-konferenciára.¹¹⁵ A rendezvényen munkatársunk, Bogdándi Zsolt intézetigazgató *A fejedelmi tábla elnökei és a személyes jelenlét bírósága a 16. században* címmel tartott online előadást. A rendezvény keretében Oborni Teréz bemutatta Bogdándi Zsolt *Az erdélyi fejedelmi tábla a 16. század második felében* című kötetét.

A Báthory István Elméleti Líceum diákjai és az Erdélyi Múzeum-Egyesület I. Szakosztálya közös rendezvényt szervezett *Jövő titka. Felfedező események. 1* címmel, ahol a résztvevők beszámolót hallhattak a diákok angliai és skóciai tanulmányútjáról **2025. december 3-án**.¹¹⁶ Az esemény beszámolója az EME-honlapon olvasható: <https://www.eme.ro/hir/beszamolo-az-eme-bolcseszeti-nyelv-es-tortenettudomanyi-szakosztalya-2025-december-3-i>.

A XVII. Kommunikációs Napok keretében került sor Varga Szilvia: *A görgetésen túl (?)* című kötetének könyvbemutatójára **2025. december 4-én**. A kötetéről a szerzővel dr. Vincze Hanna Orsolya beszélgetett.¹¹⁷

A május 26–29-e között a Makovecz Campus Alapítvány által szervezett kurzus folytatásaként Intézetünk meghívására az ELTE HTK Moravcsik Gyula Kutatóintézet munkatársa, Simon Lajos Zoltán, a Makovecz Campus Alapítvány–Collegium Professorum Hungarorum képviselőjében Adorjáni Zsolt és Takács László, valamint az HUN-REN-MNL-SZTE Magyar Medievisztikai Kutatócsoport vezetője, C. Tóth Norbert történész tartottak előadásokat és szemináriumokat, melyeken okleveles és klasszikus irodalmi forrásszövegek alapján vezették be a hallgatókat a latin grammatika és a forráskiadás rejtelmeibe **2025. december 8-án**.¹¹⁸ A szeminárium részletes beszámolója itt olvasható: <https://www.eme.ro/hir/beszamolo-a-kozepekori-latin-nyelv-szeminariumarol>.

2025. december 8-án 18 órától az EME székházában került sor Filep Tamás előadására, „*Abból, hogy valamely dolog értelmetlen, nem következik egyszersmind, hogy kikerülhető*” – *A közíró Kemény Zsigmond* címmel, a Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály szervezésében.¹¹⁹

Tompa Andrea legújabb könyve, amely az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadásában **december 9-én** került bemutatásra a Planetáriumban. A szerzőt Biró Annamária, a kötet szerkesztője, valamint Lovassy Cseh Tamás dramaturg kérdezték.¹²⁰

A 11. Adventi Könyvvásár keretében bemutatásra került két EME-kiadvány is. **December 11-én** 19 órától bemutatták Borsodi L. László *Irodalomgrammatikák* című kritikakötetét. A szerzővel Biró Annamária és Józsa Anna-Barbara beszélgetett.¹²¹ Szintén december 11-én

¹¹⁵ <https://www.eme.ro/hir/bogdandi-zsolt-eloadasa-es-kotetenek-bemutatas-a-biraskodas-az-erdelyi-fejedelemsagen-uj>

¹¹⁶ <https://www.eme.ro/esemeny/kulturalis-tapasztalatszerzes-utazassal-katedralisok-kastelyok-es-varosfenyek>

¹¹⁷ <https://www.eme.ro/esemeny/xvii-kommunikacios-napok-varga-szilvia-a-gorgesen-tul-cimu-kotet-koenyvbemutatoja>

¹¹⁸ <https://www.eme.ro/esemeny/a-kozepekori-latin-nyelv-szeminariuma>

¹¹⁹ <https://www.eme.ro/esemeny/filep-tamas-abbol-hogy-valamely-dolog-artalmas-nem-kovetkezik-egyszersmind-hogy-kikerulheto>

¹²⁰ <https://www.eme.ro/esemeny/meghalni-szabad-tompa-andrea-uj-konyvenek-a-bemutatoja>

¹²¹ <https://www.eme.ro/esemeny/11-adventi-konyvvasar-borsodi-l-laszlo-konyvbemutatoja>

Szenkovics Enikő *A háromnyelvű Echinox* című kötetéről beszélgetett a szerzővel Vincze Ferenc.¹²²

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület idén csatlakozott a Kolozsvári Magyar Történezhallgatók Egyesülete megalakulásának harmincadik évfordulója alkalmából rendezett ünnepi rendezvényhez, amelyre **december 13-án** került sor.¹²³ A megnyitóbeszéd után kerekasztal-beszélgetéssel, szakköri foglalkozással és egy különleges vetítéssel készültek a szervezők. Az eseményen Bitay Enikő, az EME elnöke is jelen volt. Köszöntőbeszédét követően elismerő oklevelet nyújtott át a KoMaTE elnökségének.¹²⁴

2025 decemberében Egyesületünk online tagnyilvántartási rendszere megújult.¹²⁵

2026. december 18-án tartotta meg hagyományos karácsonyi koccintását és évzáró eseményét¹²⁶ az Erdélyi Múzeum-Egyesület, az elnökség, a választmány, a kutatók és a munkatársak részvételével. Bitay Enikő elnök köszöntőjében megköszönte az egész éves munkát, kiemelve, hogy 2025 a tudományos tevékenység megerősödésének éve volt: több mint 100 rendezvényt szerveztek, 30 kötet jelent meg az EME kiadásában, és jelentős sikert aratott a Magyar Tudomány Napja Erdélyben 24. fóruma is. Külön méltatta a szakosztályok, a Jakó Zsigmond Kutatóintézet és az EME Kiadó munkáját. Az év során két kiállítás is új fejezetet nyitott az egyesület életében, köztük az MTA 200 éves jubileumához kapcsolódó, kibővített tárlat. Az elnök jelképes ajándékokkal mondott köszönetet a vezetőknek és programfelelősöknek. Az ünnepi alkalmat Bódizs György alelnök pohárköszöntője, valamint Telegdi Gréta és Béres Dóra karácsonyi dalai tették meghitté.

¹²² <https://www.eme.ro/esemeny/11-adventi-konyvvasar-szenkovics-eniko-konyvbemutatoja>

¹²³ <https://www.eme.ro/esemeny/mtne-2025-komate30-a-kolozsvari-magyar-torteneszhallgatok-egyesulete-megalakulasanak>

¹²⁴ <https://eme.ro/hir/harminceves-fennallasat-unnepelte-a-kolozsvari-magyar-torteneszhallgatok-egyesulete>

¹²⁵ <https://www.eme.ro/hir/elkeszult-az-eme-online-tagnyilvantartasa>

¹²⁶ <https://www.eme.ro/hir/erdelyi-muzeum-egyesulet-karacsonyi-evzaro-rendezyeny-0>

Akikre büszkék vagyunk

2025-ben az Erdélyi Múzeum-Egyesület több munkatársa és tagja részesült rangos díjakban és elismerésekben. Az alábbiakban az idei év során kitüntetett személyek felsorolása olvasható, időrendi sorrendben.

Erdélyi Magyar Kortárs Kultúráért díjat kapott **Egyed Emese** költő, író, irodalomtörténész, az EME Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának elnöke **2025. január 27-én.**¹²⁷

Kiemelkedő irodalmi – költői, írói, irodalomtörténész – tevékenysége elismeréseként József Attila-díjban részesült **Egyed Emese** irodalomtörténész, költő, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem egyetemi tanára, az EME Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának elnöke. A kitüntetést Hankó Balázs kulturális és innovációs miniszter, Varga-Bajusz Veronika felsőoktatásért, szak- és felnőttképzésért, fiatalokért felelős államtitkár és Závogyán Magdolna kultúráért felelős államtitkár nyújtotta át március 15. alkalmából a Pesti Vigadóban **2025. március 13-án.**¹²⁸

A Kolozs megye tudományos és sportéletének gazdagításáért végzett több évtizedes munkássága elismeréseként díszpolgári címmel tüntették ki **Uray Zoltán** vívót, a biológiai tudományok doktorát, az EME alapító és tiszteleti tagját **2025 márciusában.**¹²⁹

2025 áprilisában tizenötödik alkalommal szervezték meg a Legprimább Polgár díj ünnepi díjátadóját Székelyudvarhelyen. A díjban olyan személyek részesültek, akik munkájukkal, elhivatottságukkal gazdagítják a székelyudvarhelyi közösség életét. A díjátadó keretén belül **Dávid Gyula** irodalomtörténészt, író, szerkesztőt tüntették ki a Legprimább Polgárnak járó címmel.¹³⁰

A zabolai Mikes-kastélyban **2025. április 16-án Pozsony Ferenc** néprajzkutatót ünnepelték, aki a háromszéki és a moldvai csángó hagyományok odaadó kutatójaként vált ismertté. Az erdélyi magyar néprajztudomány meghatározó alakja hetvenedik születésnapja alkalmából vehette át a Háromszék Kultúrájáért díjat.¹³¹

Az Akadémikusok Gyűlése **2025. május 7-én** megválasztotta az MTA új rendes, levelező, külső és tiszteleti tagjait. Az MTA külső tagjai közé választották **dr. Tánczos Vilmos** egyetemi tanárt, a Magyar Néprajz és Antropológia Intézet oktatóját, az Erdélyi Múzeum folyóirat szerkesztőjét, aki a Nyelv- és Irodalomtudományok Osztályához csatlakozott.¹³²

¹²⁷ <https://eme.ro/hir/erdelyi-magyar-kortars-kulturaert-dijat-kapott-egyed-emese>

¹²⁸ <https://eme.ro/hir/jozsef-attila-dijat-kapott-egyed-emese-az-eme-bolcseszeti-nyelv-es-tortenettudomanyi>

¹²⁹ <https://eme.ro/hir/kolozs-megye-diszpolgarava-avattak-uray-zoltant>

¹³⁰ <https://eme.ro/hir/legprimabb-polgar-dijban-reszesult-david-gyula>

¹³¹ <https://eme.ro/hir/pozsony-ferenc-kapta-a-haromszek-kulturaert-dijat>

¹³² <https://eme.ro/hir/az-mta-kulso-tagja-lett-tanczos-vilmos-egyetemi-tanar-az-erdelyi-muzeum-folyoirat-szerkesztoje>

A marosvásárhelyi magyar orvosképzés kiemelkedő alakját, **Brassai Zoltán** belgyógyász professzort, az MTA külső tagját – az Erdélyi Múzeum-Egyesület tiszteleti tagját és volt alelnökét – tüntették ki a rangos Miskolczy Dezső-émlékplakettel, amelyet a Studium–Prospero Alapítvány ítelt oda. A díjat **2025. július 23-án** a marosvásárhelyi orvosi egyetem magyar tagozatának ballagási ünnepségén, a Vártemplomban adták át.¹³³

2025. szeptember 16-án, kedden 17:00 órakor került sor a Pápai Páriz Ferenc-émlékdíjak átadására a székelyudvarhelyi városháza Szent István termében. A díjazottak között szerepelt **dr. Széman Péter**, az Erdélyi Múzeum-Egyesület Szilágysomlyói Fiókegyesülete elnöke, aki a ritka tbc-s megbetegedésekről tartott előadást.¹³⁴

2025. október 24-én Bernády-émlékplakett díjban részesült **dr. Hollanda Dénes** professzor úr, az Erdélyi Múzeum-Egyesület alapító tagja, évtizedeken átívelő mérnök-tanári, egyetemszervezői és közösségépítő munkájáért.¹³⁵

2025. október 23–25. között a Magyar Kémikusok Egyesülete (MKE) különdíjjal jutalmazta **Bogyor Andreát**, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem (BBTE) doktoranduszát és az Erdélyi Múzeum-Egyesület külső kutatócsoportjának tagját a XXXI. Nemzetközi Vegyészkonferencián.¹³⁶

2025 novemberében a Sára Sándor emlékezetére meghirdetett XXIV. Lakiteleki Filmszemle zsűrijének döntése alapján rangos elismerésben részesült **Miholcsa Gyula** Bolyai Farkas című alkotása.¹³⁷

A Semmelweis Egyetem **2025. december 1-jei** Dies Academicus ünnepi rendezvényén Genersich-díjat adományoztak Külhoni/Kárpát-medencei kategóriában **dr. Sipos Gábornak**, az Erdélyi Múzeum-Egyesület (EME) egyik alelnökének.¹³⁸

Kolozsvár, 2026. március 06.

Gudor Noémi
EME-titkárság

¹³³ <https://eme.ro/hir/brassai-zoltan-professzor-miskolczy-dezso-dijban-reszesult>

¹³⁴ <https://eme.ro/hir/szeman-peter-a-szilagysomlyoi-fiokegyesulet-elnoke-papai-pariz-ferenc-emlekdijban-reszesult>

¹³⁵ <https://eme.ro/hir/dr-hollanda-denes-bernady-emlekplakettben-reszesult>

¹³⁶ <https://eme.ro/hir/kulondijat-nyert-bogyor-andrea-a-xxxi-nemzetkozi-vegyeszkonferencian>

¹³⁷ <https://eme.ro/hir/dijat-nyert-xxiv-lakiteleki-filmszemle-a-bolyai-farkas-alkotas>

¹³⁸ <https://eme.ro/hir/genersich-dijban-reszesult-sipos-gabor-az-eme-alelnoke>